

1 DECEMBER 1916.

AFLEVERING 15.

NADruk VERBODEN.

Opgericht door E. HEIMANS, J. JASPERS Jr. en JAC. P. THIJSSE.

REDACTIE

J. HEIMANS, AMSTERDAM.

JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

ADRES DER REDACTIE:

JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

ADMINISTRATIE:

2e OOSTERPARKSTRAAT 223, AMSTERDAM.

Prijs per jaar / 4.80.

HET MUSEUM NATURA DOCET TE DENEKAMP.

IJF Juni 1916 was het 5 jaar geleden, dat het Museum feestelijk geopend werd.

De eerste jaren brachten gemiddeld een duizend bezoekers. 1915 echter meer dan 1600, terwijl er thans reeds in 1916 meer dan 2500 leer- en kijklustigen geweest zijn.

Door schenkingen en aankoop bleek de ruimte spoedig te klein en als noodhulp werden er daarom een paar vertrekken van 't woonhuis aan het Museum getrokken.

Maar nog kan het voornaamste niet behoorlijk worden tentoongesteld, wat des te bezwaarlijker wordt, als er een 50 menschen tegelijk komen kijken.

Dan blijkt het gebouwtje veel en veel te klein en daarom hebben wij plannen gemaakt voor uitbreiding.

Een geheel nieuw Museum zal gebouwd worden, buiten het dorp in een passende omgeving.

Daarvoor is een Vereeniging gevormd (20 Dec. '13 Koninklijk goedgekeurd) met als Bestuur Julius Scholten, Enschede, Dr. A. G. de Bruin, Oldenzaal en

Dr. A. J. Hondelink, Denekamp, waarnaast een „commissie van uitbreiding“, bestaande uit een veertig personen. Door den oorlog waren onze krachten lam geslagen, doch het Bestuur meent thans de zaak weer te kunnen en te moeten aanpakken.

Er is reeds een geschikt terrein gekocht groot 8700 M² voor f 4550.

Zoolang de Vereeniging nog niet over de noodige contanten beschikt zal de voorzitter dit bedrag voorschieten.

Het maken van een teekening met begrooting is aan den heer Karel Muller, architect te A'dam, opgedragen.

Het bestaande Museum met al zijn hebben en houden gaat voor f 6000 over aan de gevormde Vereeniging.

Art. 2 der statuten zegt:

De Vereeniging stelt zich ten doel het verspreiden van kennis der natuur.

En art. 3:

Zij tracht dit doel te bereiken door:

- a. het oprichten of in stand houden van een Museum voor natuurlijke historie;
- b. het doen houden van voordrachten en cursussen op het gebied van natuurlijke historie;
- c. het beschikbaar stellen van onderwijsmateriaal voor scholen;
- d. het reserveeren van terreinen uit een natuurwetenschappelijk oogpunt merkwaardig.

Toen men in Twente hoorde, dat de plannen voor uitbreiding vastere vorm aannamen, werden ons reeds ongevraagd 2 giften van f 500 en één van f 300 toegezegd.

Dat maakt met de f 500, die we als legaat van wijlen den Heer G. H. van Heek ontvingen, reeds f 1800. Zoo spoedig de architect de begrooting klaar heeft kunnen het bestuur en de commissie van uitbreiding hun eigenlijk *werk* beginnen.

Daar hoort u dan in dit tijdschrift wel nader van.

Dat er genoten en geleerd wordt tijdens het bezoek, dat gewoonlijk anderhalf uur duurt, daarvan mogen de volgende staaltjes een idee geven.

Er kwam eens 'n gezelschap van 6 personen, waarbij ook iemand was, die eerst achteraf bleef staan. Toen ik echter aan het uitleggen en verklaren ging kwam hij langzaam aan naderbij en was verder een oplettend toehoorder.

Voor hij de deur uitging — hij was nu weer de laatste — zei hij tot mij: „Ik moet u bekennen, toen ik hierheen ging, meende ik, dat het niets voor mij zou zijn, — al zooveel museums gezien — doch ik diende voor mijn familie mee te gaan. Nu moet ik u zeggen, dat ik veel genoten en geleerd heb en dank ik u daar zeer voor!“

Die tevredenheidsbetuigingen moet ik voortdurend in het bakje der bedankjes leggen.

Daar komt echter nog meer in.

Vooreerst talrijke schenkingen „in natura“, die gezonden worden na thuiskomst.

Dan ook meermalen bijdragen, die tien-, twintig maal de eigenlijke entree bedragen.

Daartoe reken ik ook, wat mij een eenvoudig zaadhandelaartje als tevredenheidsbetuiging offereerde: 6 cent voor 'n glas bier!" De man wist niet, dat ik geheelonthouder was!

En zoo hebben wij langzamerhand de overtuiging gekregen, dat het Museum een schoon en edel werk verricht en betwijfelen wij niet of de uitbreiding, noodzakelijk geworden om de geschetste redenen, zal in den lande door alle natuurvrienden met vreugde begroet en van harte toegejuicht worden.

Denekamp.

J. B. BERNINK

ALS DE ZOMER VOORBIJ IS.

ALS de Septembernevels een sluierdans uitvoeren boven de kale velden, als in het groen van 't bosch zich allerlei kleuren mengen, lichtend geel en warm bruin en gloeiend rood, als de zwaluwen vergadering houden op telegraafdraden en dakgoten en hun fijn geluidje het afscheid zingt, dat ons van scheiden spreekt en van naderende gure dagen, dan is voor de meeste menschen de zomer voorbij, dan begint al weer spoedig de drukke wintertijd met zijn vergaderingen, zijn schouwburgen en concerten en dat er dan nog zoo iets is als een heerlijke natuur met prachtige herfsttinten, met zonneschijn, zevend door ijle nevels, met trillende vogelgeluidjes en kleurige bloemen, dat is helaas, ondanks de twintig jaren van ijverige propaganda van *De Levende Natuur*, nog menigeen onbekend. De zomer, dat is nu eenmaal de tijd van naar buiten gaan, dan neemt men genoegen met ongezellige pensions, met dure prijzen en mager eten, dan zwoegt en slooft men in 't stof der automobielen, werkt plichtgetrouw 't pension-gasten-program af en als men die „ontspanning" eenige weken heeft volgehouden, keert men weer huiswaarts, bruingebrand door de zon, lichter aan lichaamsgewicht en.... aan contanten.

Dat de gang van zaken aldus is, is grootendeels te wijten aan de regeling van ons onderwijs met haar groote zomervacantie in een der minst interessante tijdperken van het jaar. Kon dit veranderd worden, kon in de plaats van die ééne groote vacantie in de snikheete zomermaanden als de juichende lenteweelde al lang verdwenen en de geheimzinnige opbloei van den herfst nog niet aangebroken is, een voorjaars- en een najaarsvacantie worden ingevoerd, de liefde tot de natuur en de kennis van het wondere leven daar buiten in veld en bosch, in sloot en plas, in de lucht en onder de aarde, zou er bij winnen.

Want de herfst, om ons nu slechts hiertoe te bepalen, kan toch zoo eenig mooi zijn. Zeker, er komen gure regendagen en met het 's avonds buitenzitten